

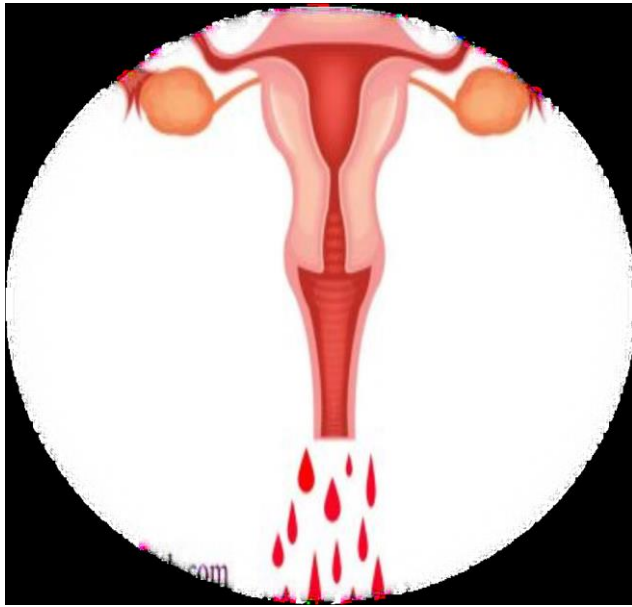

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی آذربایجان

بیمارستان امام خمینی (ره) شهرستان نقده

خونریزی غیرطبیعی رحمی

ویژه بیماران

واحد آموزش سلامت - بهار ۱۴۰۴

تأییدکننده: کارگروه بخش زنان و زایمان

کدسند: EH-MN/Pat Edu Pam/۰۰۰۰۱

منبع: بارداری زنان و زایمان ویلیامز

شماره تماس: ۰۴۴۳۵۶۶۱۸۲۰ داخلی ۱۶۶۵

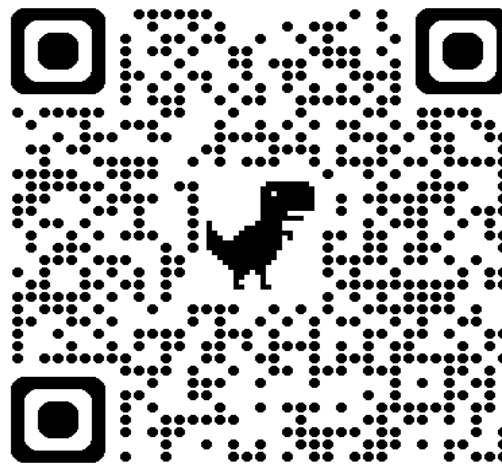
جراحی رحم :

خانمهای مبتلا به فیبروم با استفاده از جراحی هایی مانند میومکتومی می توانند اقدام به برداشت فیبروم و درمان خونریزی های غیر طبیعی رحم کنند. در نهایت اگر سایر درمان ها موثر نباشد جراحی و برداشت رحم درمان قطعی خواهد بود.

پیش آگهی و عوارض

در خونریزی های مکرر، شدید و کنترل نشده، کم خونی فقر آهن شایع می باشد که علاوه بر درمان علت خونریزی، می بایست از این نظر نیز بیمار را درمان نمود.

بیمارانی که قرص ضدبارداری مصرف می کنند بندرت دچار حملات مکرر می شوند. اگر خونریزی به بیماری زمینه ای مرتبط است (نظیر اختلالات انعقادی) پیش آگهی به بیماری زمینه ای وابسته است. با تصحیح علت زمینه ای مثل درمان هورمونی اختلالات تیروئید بهترین پیش آگهی را دارد. درمان موفق اختلالات تخمدانی بستگی به مقدار کاهش وزن دارد.

نکته :

تشخیص در مورد اینکه کدامیک از اقدامات تشخیصی فوق وبا چه ترتیبی برای بیمار انجام می شود. به عوامل متعددی نظیر سن بیمار، بیماریهای همراه، الگوی خونریزی غیر طبیعی رحمی در سنین بالای ۴۵ سال پس از رد بارداری انجام کورتاژ تشخیصی می تواند اولین اقدام تشخیصی مورد نیاز باشد.

درمان :

در اکثر موارد درمان طبی برای بیماران موثر واقع می شود. چنانچه در بررسی های صورت گرفته اختلال خاصی یافت نشود نظیر عفونت دستگاه تناسلی، ترشح بیش از حد هورمون شیردهی (پرولاکتین)، اختلالات غده تیروئید و... می بایست حتماً بیماری زمینه ای را درمان نمود.

داروهای هورمونی: شامل استروژن، پروژسترون، قرص های ترکیبی (OCP) و در مواردی که خونریزی شدید رخ می دهد، انتقال خون تازه است.

داروهای غیرهورمونی: این داروها بعنوان خط اول مصرف می شوند ولی باید توجه داشت که فقط برای یک دوره کوتاه مورد مصرف قرار گیرند. مثل مفنمیک اسید و ترانگزامیک اسید

هیستروسکوپی

جهت برداشت فیبرومها یا پولیپ ها مورد استفاده قرار می گیرد.

لیزر یا کوتر

اغلب در مواردی که زخم و عفونت مزمن دهانه رحم عامل خونریزی غیر طبیعی باشد، انجام می شود.

کورتاژ :

در موارد اختلال عملکردی خونریزی دهنده اولیه جنبه تشخیص و درمان دارد کورتاژ تشخیصی گاه با کورتاژ و تراشیدن سطح داخلی رحم مشکل بیمار به طور کامل حل شده و خونریزی قطع می شود.

تعریف

زنان در طول زندگی خود در دوره ی بلوغ به صورت ماهانه دچار خونریزی از رحم می شوند.

خونریزی ماهیانه اغلب از سن ۱۲ سالگی و در نیمه های فرایند بلوغ آغاز شده و تا سن ۴۵ سالگی ادامه می یابد و نشانه ای از سلامت دستگاه تناسلی زنانه می باشد چنانچه خونریزی از رحم در زمانغیر از درمان مورد انتظار وقوع عادت ماهیانه یا با حجم و طول مدت غیر طبیعی صورت پذیرد به آن خونریزی غیر طبیعی رحمی اطلاق شده و شامل موارد زیر می باشد:

هیپرمنوره: خونریزی بیشتر از ۸۰ سی سی در یک چرخه قاعدگی (منوراژی)

هیپومنوره: خونریزی غیرمعمول خفیف و کم حجم

متروراژی: خونریزی در بین قاعدگی عموماً در حجم کم رخ داده و از سوی بیماران تحت عنوان لکه بینی از آن یاد می شود. اما در برخی موارد نی حجم و طول مدت خونریزی می تواند مطابق یا بیش از یک دوره قاعدگی باشد.

پلی منوره: فاصله بین قاعدگی ها کمتر از ۲۱ روز

الیگومنوره: فاصله دو دوره قاعدگی بیشتر از ۳۵ روز

علل خونریزی های غیر طبیعی رحمی

اغلب زنان در دوره هایی از زندگی خود نامنظمی در سیکل های قاعدگی را تجربه می کنند که می تواند ناشی از استرس، فعالیت بدنی شدید و نامنظم، استفاده از داروهای جدید (مانند آسپرین، وارفارین و داروهای گیاهی) رژیم درمانی و کاهش وزن شدید، استفاده از گوشت و محصولات پروتئین حیوانی که حاوی هورمون رشد به میزان نامعمول باشد.

همچنین اولین دوره های قاعدگی و آخرین دوره های آن نیز اغلب نامرتب بوده و شامل تعریف خونریزی غیرطبیعی می شود، اما در این موارد مشکل جدی و قابل پیگیری وجود نخواهد داشت.

لیکن این نامنظمی و خونریزیها بصورت مکرر در سه دوره متوالی و پشت سر هم در یک سال رخ داده و شدت و طول مدت آن برای بیمار آزاردهنده باشد، نیازمند بررسی و مراجعه به پزشک می باشد.

در حقیقت خونریزی غیرمعمول رحمی یک علامت بوده و نشانه ای از وجود یک اختلال در سیستم هورمونی یا دستگاه تناسلی زنانه می باشد.

عموماً هرکدام از الگوهای خونریزی غیرطبیعی رحمی در یکسریاز بیماریهای زنان دیده می شود:

منوراژی، متروراژی، پلی منوره در عدم تخمک گذاری، سرطان رحم، سرطان دهانه رحم، توده های رحمی، پولیپ رحمی، اختلالات انعقادی، اختلالات هورمونی و عوارض حاملگی دیده می شود.

هیپومنوره: در تحلیل رحم، مصرف قرص های ضدبارداری، هورمون درمانی در زمان یائسگی، چسبندگی رحم، صدمات داخل رحمی، انسداد خروجی رحم مثل تنگی دهانه رحم، نقایص مادرزادی، بی اشتها یا ورزش سنگین دیده می شود.

الیگومنوره: در حاملگی و اختلالات هورمونی غده ای درون ریز نظیر اختلال غده هیپوفیز در مغز که مسئول ترشح هورمون های کنترل کننده سایر غدد نظیر تیروئید و غدد جنسی می باشد و غدد ادرنال که غده ای در بالای کلیه که مسئول ترشح هورمونهای متعددی نظیر هورمونهای جنسی می باشد دیده می شود.

تشخیص علت خونریزی غیرطبیعی از رحم چگونه

است؟

شرح حال و معاینه و آزمایش BHCG جهت رد حاملگی

شرح حال باید شامل بررسی زمان و مقدار خونریزی باشد. سابقه خانوادگی اختلالات خونریزی دهنده، علل خونریزی ناشی از دهانه رحم رد شود.

آزمایشات هورمونی و نمونه گیری از دهانه رحم

آزمایشات هورمونی شامل هورمون شیردهی و هورمونهای جنسی و تیروئیدی است و نمونه گیری از دهانه رحم (پاپ اسمیر) جهت رد سرطان دهانه رحم انجام می شود.

سونوگرافی و رادیوگرافی:

جهت ارزیابی پولیپ و فیبروم درخواست شده و گاهی انجام رادیوگرافی از رحم و لوله رحمی جهت ارزیابی نقایص داخل رحمی، بررسی وضعیت آئو دی (در صورت وجود سابقه آئو دی گذاری) و... صورت می گیرد.

کورتاژ تشخیصی

جهت نمونه برداری از بافت رحم و بیوپسی رحم خصوصاً در سن بالای ۳۵ سال جهت غربالگری سرطان رحم انجام می شود.

هیستروسکوپی

در گام آخر جهت مشاهده مستقیم حفره رحم انجام می گردد.

هیستروسکوپی چیست؟

هیستروسکوپی روشی تشخیصی است که طی آن لوله ای باریک و کوچک که دوربین کوچکی در سر آن تعبیه شده، از طریق واژن وارد رحم می شود و به این ترتیب داخل آن را با تصاویر ارسالی دوربین، بر روی مانیتور مشاهده می کنند.

